

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 października 2014 r. A. D. wniósł o zasądzenie od pozwanej I. K. prowadzącej firmę (...) kwoty 3.000 zł tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za okres od 1 maja 2014 r. do dnia 12 czerwca 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 12 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 13 stycznia 2015 r. A. D. sprecyzował żądanie pozwu domagając się zapłaty 3.000 zł tytułem niewypłaconych diet za pobyt za granicą za ww. okres.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strony łączył stosunek pracy, a powód pracował na stanowisku kierowcy w transporcie międzynarodowym. Wskazał, iż powodowi jako zatrudnionemu na stanowisku kierowcy w transporcie międzynarodowym przysługuje prawo do diety za pobyt we wszystkich krajach Unii Europejskiej odpowiednio – 40 euro za dzień pobytu za granicą, jeżeli kierowca jest w delegacji do 25 dni lub 42 euro za każdy kolejny dzień powyżej 25 dni. Podkreślił, iż począwszy od dnia 1 maja 2014 r. aż do dnia 12 czerwca 2014 r. nie otrzymał diety za pobyt za granicą, a jedynie pracodawca wypłacił mu płacę zasadniczą za wskazany okres. Nadto wskazał, że nie otrzymał od pracodawcy pisemnego zestawienia dotyczącego wynagrodzenia.

W dniu 31 marca 2015 r. wydano nakaz zapłaty w postpowaniu upominawczym.

Pozwana I. K. w sprzeciwie od nakazu zapłaty, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Wskazała, iż wypłaciła A. D. wszystkie świadczenia, jakie wynikały z treści łączącej strony umowy o pracę. Podkreśliła, iż powód nie przedstawił żadnych dowodów, ani żadnych okoliczności, które uzasadniałyby wypłacenie mu innych świadczeń, a w szczególności diet.

Na rozprawie w dniu 16 grudnia 2016 r. powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 lutego 2014 r. A. D. zawarł z I. K., (...) umowę o pracę na okres próbny do dnia 30 kwietnia 2014 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowca – mechanik w transporcie międzynarodowym. W dniu 30 kwietnia 2014 r. strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 1 maja 2014 r. do dnia 12 czerwca 2014 r. za wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 1.680 zł. Kwota wynagrodzenia zawierała ryczałt za godziny nocne w kwocie 30 zł.

Stosunek pracy uległ rozwiązaniu z upływem okresu, na który zawarto umowę o pracę, tj. z dniem 12 czerwca 2014 r.

niesporne, ponadto dowód: umowa o pracę z dnia 14 lutego 2014 r. – k. 5 cz. A akt osobowych, umowa o pracę z dnia 30 kwietnia 2014 r. – k. 3 akt sprawy, świadectwo pracy z dnia 12 czerwca 2014 r. – k. 10 – 11 cz. A akt osobowych

Zgodnie z umową o pracę z dnia 30 kwietnia 2014 r. powodowi przysługiwały diety za pobyt we wszystkich krajach europejskich poza Polską według wewnętrznych ustaleń firmy, tj. 42 Euro za każdy dzień pobytu za granicą.

dowód: umowa o pracę z dnia 30 kwietnia 2014 r. – k. 3 akt sprawy, zeznania świadka P. K. (1) – k. 96v-97 akt sprawy

U I. K. nie obowiązywał Regulamin Pracy ani Regulamin Wynagradzania.

niesporne

A. D. za pracę w miesiącu lutym 2014 r. otrzymał wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 710,56 zł netto, za miesiąc marzec, kwiecień, maj 2014 r. otrzymał kwotę 1.237,20 zł netto, natomiast za miesiąc czerwiec 2014 r. kwotę 930,56 zł netto.

Tytułem diet za pobyt za granicą A. D. otrzymał kwotę 3.602,80 zł za okres od dnia 14 lutego 2014 r. do dnia 8 marca 2014 r., kwotę 3.849,11 zł za okres od dnia 14 marca 2014 r. do dnia 4 kwietnia 2014 r., kwotę 4.797 zł za okres od dnia 12 kwietnia do dnia 9 maja 2014 r.

Należności z tytułu zasadniczego wynagrodzenia za pracę i diet A. D. otrzymywał przelewem na konto. Żadnych kwot nie wypłacano mu gotówką.

dowód: lista płac za miesiąc luty 2014 r. – k. 121, lista płac za miesiąc marzec 2014 r. – k. 122, lista płac za miesiąc kwiecień 2014 r. – 123, lista płac za miesiąc maj 2014 r. – k. 124, potwierdzenia przelewów – k. 126 – 131, lista płac za miesiąc czerwiec 2014 r – k. 12 cz. A akt osobowych, potwierdzenie przelewu – k. 13 cz. A akt osobowych, zeznanie A. D. w charakterze strony – k. 140 – 143, częściowo zeznania świadka P. K. (1) – k. 96v-97 akt sprawy

W okresie zatrudnienia u I. K. A. D. wyjeżdżał za granicę w trasy na okresy nie krótsze niż 21 dni. Przerwy pomiędzy trasami były tygodniowe. Podróż służbową A. D. rozpoczynał i kończył w bazie firmy przy obecności P. K. (2), zarządzającego firmą (...) i będącego jej pełnomocnikiem.

dowód: zeznania A. D. w charakterze strony – k. 140 – 143, umowa o pracę z dnia 30 kwietnia 2014 r. – k. 3, częściowo zeznania świadka P. K. (1) – k. 96v-97 akt sprawy

Po przyjeździe z trasy kierowcy przekazywali P. K. (1) zestawienia z podróży, w których wskazywali, gdzie nocują, skąd dokąd jadą, a ponadto wydruki z tachografu. Na tej podstawie naliczano diet za wyjazdy służbowe.

dowód: zeznania świadka P. K. (1) – k. 96v-97 akt sprawy

A. D. przekazał pracodawcy wydruki z tachografu dotyczące wszystkich odbytych podróży służbowych, w tym ostatniej przed ustaniem stosunku pracy.

dowód: zeznania A. D. w charakterze strony – k. 140 – 143

Za okres ostatniej podróży służbowej A. D. podczas jego zatrudnienia u I. K. znie wypłacono mu diet.

dowód: zeznania A. D. w charakterze strony – k. 140 – 143, potwierdzenia przelewów – k. 126 – 131, lista płac za miesiąc czerwiec 2014 r – k. 12 cz. A akt osobowych, potwierdzenie przelewu – k. 13 cz. A akt osobowych

Podczas ostatniej podróży A. D. na terenie Belgii rozładował się akumulator w jego pojeździe, w związku z czym P. K. (1) wezwał serwis (...). Po przyjeździe z trasy P. K. (1) oznajmił mu, że wstrzymuje mu wypłatę diet w związku z tym, że musi zapłacić za wezwany serwis.

dowód: zeznania A. D. w charakterze strony – k. 140 – 143

Pracodawca nie dokonał potrącenia kwoty poniesionej z tytułu kosztów za wezwany serwis z kwotą należną A. D. z tytułu diet.

dowód: zeznania świadka P. K. (1) – k. 96v-97 akt sprawy

A. D. w dniu 3 sierpnia 2014 r. złożył skargę na pracodawcę do Państwowej Inspekcji Pracy w celu uzyskania pomocy przy odzyskaniu zaległych świadczeń od pracodawcy. Ponadto wskazał, iż pracodawca próbuje obciążyć go kosztami, których on nie wygenerował.

dowód: pismo do PIP z dnia 3 sierpnia 2014 r. – k. 95

Kwota 3.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia 12 czerwca 2014 r. orzeczona nakazem zapłaty z dnia 31 marca 2014 r. została przez A. D. wyegzekwowana w całości.

dowód: zeznanie świadka P. K. (1) – k . 96v. – 97v.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, oparte na treści art. 77(5) § 3 k.p., okazało się zasadne.

Roszczenie o diety z tytułu podróży służbowej podlegało uwzględnieniu, wobec ustalenia, że powód w spornym okresie od 1 maja 2014 r. do dnia 12 czerwca 2014 r. odbył podróż służbową, po zakończeniu której pracodawca nie wypłacił mu należnych diet w wysokości wynikającej z umowy o pracę.

W obecnie obowiązującym stanie prawnym zwykle, codzienne czynności pracownicze kierowcy w transporcie międzynarodowym, polegające na prowadzeniu pojazdu po różnych krajach (na ogół Unii Europejskiej), stanowią podróż służbową, co wynika wprost z przepisu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r., poz. 1155). Przepis ten dodano nowelizacją w ramach ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 246), która weszła w życie dopiero począwszy od dnia 3 kwietnia 2010 r.

Definiując z kolei "podróż służbową" trzeba wskazać, iż pracownicy mobilni są grupą osób pracujących w warunkach stałego przemieszczania się (podróży). Podróż nie stanowi u nich zjawiska wyjątkowego, lecz jest normalnym wykonywaniem obowiązków pracowniczych. Specyfika takiego zatrudnienia i konieczność odmiennego potraktowania widoczna jest nawet w dyrektywie ustalającej wymagania w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (dyrektywa nr 2003/88/WE z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów czasu pracy). Tym bardziej możliwe i zarazem konieczne jest odmierne potraktowanie tej grupy pracujących z punktu widzenia art. 77⁵ § 1 k.p. Z przepisu tego wynika bowiem wprost, że podróż służbowa ma charakter incydentalny. Podróż służbowa jest swoistą konstrukcją prawa pracy. Podstawę formalną podróży służbowej stanowi, po pierwsze, polecenie wyjazdu. Polecenie takie powinno określać zadanie oraz termin i miejsce jego realizacji. Zadanie musi być skonkretyzowane; nie może mieć charakteru generalnego. Nie jest zatem podróżą służbową wykonywanie pracy (zadań) w różnych miejscowościach, gdy przedmiotem zobowiązania pracownika jest stałe wykonywanie pracy (zadań) w tych miejscowościach. Wykonywaniem zadania służbowego w rozumieniu art. 77⁵ § 1 k.p. nie jest wykonywanie pracy określonego rodzaju, wynikającej z charakteru zatrudnienia. Ta bowiem nigdy nie jest incydentalna.

Kierowcy nie wykonują incydentalnie zadania związanego z oddelegowaniem poza miejsce pracy, lecz ich charakter pracy wymusza nieustanne przebywanie w trasie. Nie ma zatem do nich zastosowania ani hipoteza, ani dyspozycja normy prawnej zawartej w art. 77⁵ § 1 k.p. Artykuł 77⁵ § 1 k.p. nie pozwala na ocenę, że pracownik stale jest w podróży służbowej. Inna bowiem jest ratio tej regulacji.

Zgodnie z art. 77(5) § 3 - warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 (państwowa lub samorządowa jednostka sfery budżetowej) określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania.

W myśl art. 77(5) § 4 kp - postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2.

Zgodnie § 5 ww. przepisu – w przypadku gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2.

W okresie spornym (1 maja 2014 r. do 12 czerwca 2014 r.) kwestię należności, o których mowa powyżej regulowało rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167) Przepisy wykonawcze do ww. przepisu (art. 77(5) k.p.) ustalają minimalny standard wszystkich świadczeń z tytułu podróży służbowych (diety oraz zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków), które w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę mogą być uregulowane korzystniej dla pracownika (art. 9 § 2 i art.18 § 2 k.p.).

Przedmiotem sporu między stronami było to, czy powodowi zostały wypłacone powodowi diety za wyjazdy służbowe za maj i czerwiec 2014 r. i czy były mu one należne.

W okresie spornym strony niespornie uzgodniły w umowie o pracę jednolitą wysokość diety za podróże zagraniczne powoda, tj. 42 euro za dzień podróży służbowej. Powodowi nie przysługują zatem należności na pokrycie kosztów podróży zagranicznej służbowej według przepisów przywołanego wyżej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r., tylko zapisy umowy o pracę, które są w tym zakresie korzystniejsze od przepisów powszechnie obowiązujących.

Prezentowane w sprzeciwie od nakazu zapłaty twierdzenie pozwanej, iż powód nie przedstawił żadnych dowodów, ani żadnych okoliczności, które uzasadniałyby wypłacenie mu diet należy uznać za niezasadne. To na pracodawcy bowiem ciąży obowiązek wykazania, iż należności pracownika z tytułu świadczenia u niego pracy zostały temu pracownikowi wypłacone. Na pracodawcy też ciąży obowiązek prawidłowego ewidencjonowania i rozliczania podróży służbowych pracownika. Powinien on zatem sporządzać i przechowywać polecenia wyjazdów służbowych, rozliczenia podróży służbowych oraz inne dokumenty umożliwiające naliczenie należności z tytułu podróży służbowych i ich późniejszą weryfikację, np. wydruki z tachografu (w aktach osobowych ostatni tachograf jest z dnia 20 maja 2014 r.), W niniejszej sprawie pracodawca nie był w stanie przedłożyć tych dokumentów, oświadczając, iż nie udało się ich odnaleźć. Konsekwencje powyższego nie mogą obciążać pracownika – powoda.

Należy zauważyć, że ostatni przelew należności powoda z tytułu diet za podróże dotyczy okresu od dnia 12 kwietnia 2014 r. do dnia 9 maja 2014 r. (k. 130 akta sprawy). Przelew z dnia 21 sierpnia 2014 r. dotyczy jedynie zasadniczego wynagrodzenia za pracę za miesiąc maj i czerwiec 2014 r. (k. 13 cz. A akt osobowych).

Na podstawie zeznań powoda, jak również zeznań świadka P. K. (1) ustalono, iż powód jeździł w podróże służbowe za granicę w cyklu trzy tygodnie jazdy na tydzień wolnego. W umowie o pracę określono stałą kwotę 42 euro za każdy dzień podróży służbowej niezależnie od kraju, w którym znajdował się powód. Powód w trasę wyjeżdżał z bazy, która mieściła się pod adresem zamieszkania pozwanej oraz świadka P. K. (1). Z trasy również przyjeżdżał do tej samej bazy. Przy każdym wyjeździe i przyjeździe powoda z bazy obecny był P. K. (1) (będący pełnomocnikiem pozwanej i zarządzający jej firmą), zatem należało przyjąć, iż pracodawca na bieżąco posiadał on wiedzę o czasie podróży służbowej powoda. Bardziej szczegółowa wiedza aniżeli ilość dni w podróży służbowej wobec uzgodnienia jednolitej stawki diety we wszystkich krajach, nie była pracodawcy zatem niezbędna aby móc naliczyć powodowi diety. P. K. (1) zeznał, iż powód otrzymał diety za wszystkie podróże służbowe, co do których przekazał mu wydruki z tachografu, nie będąc w stanie (z uwagi na upływ czasu) powiedzieć, czy za jakąś podróż powód nie przedstawił takiego dokumentu. Niespornym między stronami było, iż powód do końca zatrudnienia u pozwanej odbywał podróże służbowe. W aktach osobowych powoda znajdują się jednak wydruki tachografu jedynie za okres do dnia 20 maja 2014 r. Tymczasem powód świadczył pracę do dnia 12 czerwca 2014 r.

W ocenie Sądu wiarygodne były zeznania powoda, który zeznał, iż nie wypłacono mu diet za ostatnią podróż, ponieważ po przyjeździe z ostatniej trasy P. K. (1) oznajmił mu, że wstrzymuje mu wypłatę diet w związku z tym, że musi zapłacić za wezwany (jego zdaniem z winy powoda) serwis (...) na terenie Belgii w związku z rozładowaniem się akumulatora w pojeździe powoda. P. K. (1) zeznał, iż pracodawca nie dokonał potrącenia kwoty poniesionej z tytułu kosztów za wezwany serwis z kwotą należną A. D. z tytułu diet, jednak potwierdził, iż zdarzenie związane z wezwaniem serwisanta miało miejsce i wskazywał na zawinienie powoda. Zeznania powoda w zakresie wstrzymania mu wypłaty diet z tej

właśnie przyczyny (a nie z przyczyny ewentualnego nieprzekazania wydruków z tachografu) uwiarygadnia treść jego skargi do Państwowej Inspekcji Pracy w S. z dnia 3 sierpnia 2014 r. (k. 95), w której wskazał on, że pracodawca nie przesłał mu wynagrodzenia oraz próbuje go obciążyć kosztami, które sam wygenerował.

W sprawie nie podniesiono zarzutu potrącenia kwoty należnej pracodawcy z kwotą należną powodowi z tytułu diet (zaprzeczając jej istnieniu), zatem kwestie dotyczące zdarzenia z wezwaniem serwisu i rozliczeniem jego kosztów miały charakter poboczny, jednakże wskazują na fakt, iż powodowi faktycznie nie wypłacono diet za okres ostatniej podróży służbowej.

Należność zasądzoną w pkt I wyroku ustalono przyjmując, iż podróże służbowe powoda trwały każdorazowo minimum 21 dni, a ostanía odbyła się pomiędzy dniem 9 maja 2014 r. (moment zakończenia przedostatniej podróży) a dniem 12 czerwca 2014 r. (dzień ustania stosunku pracy). W braku szczegółowych danych (nie z winy powoda, a wobec braku dokumentów, które obowiązek sporządzać i przechowywać miała pozwana) nie można było ustalić konkretnego okresu (oznaczonymi datami) odbywania tej podróży, jednak z przyczyn wskazanych powyżej, nie może obciążać go ta okoliczność. Za każdy dzień podróży przysługiwało powodowi 42 euro diety. Zgodnie z tabelą kursów średnich walut obcych Narodowego Banku Polskiego z dnia 12 czerwca 2014 r. (dzień ustania stosunku pracy, kiedy najpóźniej powinno nastąpić rozliczenie stron) za 1 euro trzeba było zapłacić 4,1096 zł. Zatem mnożąc wszystkie podane wartości przez siebie otrzymano kwotę 3.624,66 zł. Jednakże na rzecz powoda zasądzono kwotę 3.000 zł, z uwagi na żądanie powództwa, którym Sąd jest związany.

Należy zauważyć, iż nawet przy braku szczegółowych dowodów w postaci dokumentów, możliwym jest uwzględnienie powództwa w sprawie o dochody. Zgodnie bowiem z art. 322 k.p.c. jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według własnej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. i przyznano je od dnia 12 czerwca 2014 r., stojąc na stanowisku, że pracodawca powinien się rozliczyć z pracownikiem najpóźniej w dniu ustania stosunku pracy.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalono na podstawie wiarygodnych i niekwestionowanych przez żadną ze stron dowodów z dokumentów (m.in. umowa o pracę, dowody przelewów, listy płac). Za wiarygodne uznano zeznania samego powoda, a także zeznania świadka P. K. (1), mimo iż obaj nie pamiętali wielu dat czy szczegółów zdarzeń, wskakując na upływ czasu od momentu zatrudnienia powoda pozwanej. W zakresie najbardziej istotnym dla rozstrzygnięcia postępowania zeznania ich bowiem korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Sąd uznał za niezasadny wniosek pozwanej o zawieszenie postępowania, ponieważ wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt K 11/15 (Dz. U. z 2016 r., poz. 2206) dotyczył należności za podróże służbowe w postaci ryczałtów za noclegi, nie zaś diet za podróże służbowe kierowców, a nadto powód oparł swoje żądanie o zapisy znajdujące się w umowie o pracę.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego wynika z § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.) i wynosi 450 zł.

O nieuiszczonych kosztach sądowych orzeczono w oparciu o art. 97 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 623) obciążając nimi w całości pozwaną. Kwota 150 zł stanowi 5% wartości przedmiotu sporu, który w niniejszej sprawie wynosi 3.000 zł.

Z:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

19.01.2017 r.